

**AZƏRBAYCAN
RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT
STANDARTI**

AZS XXX

İlkin nəşr
2020

**SƏNAYE VƏ MƏİŞƏT- KOMMUNAL TƏYİNATLI
TƏBİİ YANAR QAZ. TEXNİKİ ŞƏRTLƏR**

**NATURAL FUEL GASES FOR COMMERCIAL
AND DOMESTIC USE. SPECIFICATIONS**

LAYIHƏ

LAYIHƏ



Bu standart Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun icazəsi olmadan tam və ya hissə-hissə yenidən çap oluna, çoxaldıla və yayıla bilməz

Elçin İsaqzadə küç., 7-ci köndələn

Telefon: +994125149308

Email: office@azstand.gov.az

MÜQƏDDİMƏ

1. Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu tərəfindən işlənib hazırlanıb və təqdim edilmişdir.
2. Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutunun _____2020 tarixli _____saylı ƏMRİ ilə **TƏSDİQ EDİLİB və QÜVVƏYƏ MİNİB.**
3. Bu standart ГОСТ 5542-2014 “Газы горючие природные промышленного и коммунально-бытового назначения. Технические условия” standartının əsasında hazırlanmışdır.
4. **İLK DƏFƏ TƏTBİQ EDİLİR.**
5. Dövlət standartında müəyyən edilən beynəlxalq standartlar, norma, qayda və tövsiyələrə və digər dövlətlərin müvafiq mütərəqqi milli standartlarına, elm, texnika və texnologiyanın müasir nailiyyətlərinə əsaslanmasını müəyyən etmək üçün standartın ilkin yoxlama müddəti 2025-ci il, dövrü yoxlama müddəti 5 ildən ibarətdir.

MÜNDƏRİCAT

| | |
|--|----|
| 1. Tətbiq sahəsi..... | 1 |
| 2. Normativ istinadlar..... | 1 |
| 3. Termin və təriflər..... | 4 |
| 4. Texniki tələblər..... | 4 |
| 5. Təhlükəsizlik tələbləri..... | 6 |
| 6. Ətraf mühitin mühafizəsi tələbləri..... | 7 |
| 7. Qəbul qaydaları..... | 7 |
| 8. Sınaq üsulları..... | 8 |
| 9. Daşınma..... | 10 |
| 10. İstehsalçının zəmanəti..... | 10 |
| Əlavə A..... | 11 |

1 TƏTBİQ SAHƏSİ

Bu standart qaz paylanma sistemlərinə verilən, xammal və yanacaq kimi istifadə edilən sənaye və məişət-kommunal təyinatlı təbii yanar qazlara aiddir.

2 NORMATİV İSTİNADLAR

Bu standartda aşağıdakı dövlətlərarası standartlara istinad edilmişdir:

ГОСТ 8.586.5-2005 Государственная система обеспечения единства измерений. Измерения расхода и количества жидкостей и газов с помощью стандартных сужающих устройств. Часть 5. Методика выполнения измерений

ГОСТ 12.0.004-90 Система стандартов безопасности труда. Организация обучения безопасности труда. Общие положения

ГОСТ 12.1.005-88 Система стандартов безопасности труда. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны

ГОСТ 12.1.007-76 Система стандартов безопасности труда. Вредные вещества. Классификация и общие требования безопасности

ГОСТ 12.1.019-79 Система стандартов безопасности труда. Электробезопасность. Общие требования и номенклатура видов защиты

ГОСТ 12.1.044-89 (ИСО 4589-84) Система стандартов безопасности труда. Пожаровзрывоопасность веществ и материалов. Номенклатура показателей и методы их определения

ГОСТ 12.2.020-76 Система стандартов безопасности труда. Электрооборудование взрывозащищенное. Термины и определения. Классификация. Маркировка

ГОСТ 17.2.3.02-78 Охрана природы. Атмосфера. Правила установления допустимых выбросов вредных веществ промышленными предприятиями

ГОСТ 10062-75 Газы природные горючие. Метод определения удельной теплоты сгорания

ГОСТ 17310-2002 Газы. Пикнометрический метод определения плотности

ГОСТ 20060-83 Газы горючие природные. Методы определения содержания водяных паров и точки росы влаги

ГОСТ 20061-84 Газы горючие природные. Метод определения температуры точки росы углеводородов

ГОСТ 22387.2-97 Газы горючие природные. Методы определения сероводорода и меркаптановой серы

ГОСТ 22387.4-77 Газ для коммунально-бытового потребления. Метод определения содержания смолы и пыли

ГОСТ 22387.5-77 Газ для коммунально-бытового потребления. Методы определения интенсивности запаха

ГОСТ 22782.0-81 Электрооборудование взрывозащищенное. Общие технические требования и методы испытаний

ГОСТ 22782.5-78 Электрооборудование взрывозащищенное с видом взрывозащиты «Искробезопасная электрическая цепь». Технические требования и методы испытаний

ГОСТ 22782.6-81 Электрооборудование взрывозащищенное с видом взрывозащиты «Взрывонепроницаемая оболочка». Технические требования и методы испытаний

ГОСТ 27193-86 Газы горючие природные. Метод определения теплоты сгорания водяным калориметром

ГОСТ 31369-2008 (ИСО 6976:1995) Газ природный. Вычисление теплоты сгорания, плотности, относительной плотности и числа Воббе на основе компонентного состава

ГОСТ 31370-2008 (ИСО 10715:1997) Газ природный. Руководство по отбору проб

ГОСТ 31371.1-2008 (ИСО 6974-1:2000) Газ природный. Определение состава методом газовой хроматографии с оценкой неопределенности. Часть 1. Руководство по проведению анализа

ГОСТ 31371.2-2008 (ИСО 6974-2:2001) Газ природный. Определение состава методом газовой хроматографии с оценкой неопределенности. Часть 2. Характеристики измерительной системы и статистические оценки данных

ГОСТ 31371.3-2008 (ИСО 6974-3:2000) Газ природный. Определение состава методом газовой хроматографии с оценкой неопределенности. Часть 3. Определение водорода, гелия, кислорода, азота, диоксида углерода и углеводородов до C₃ с использованием двух насадочных колонок

ГОСТ 31371.4-2008 (ИСО 6974-4:2000) Газ природный. Определение состава методом газовой хроматографии с оценкой неопределенности. Часть 4. Определение азота, диоксида углерода и углеводородов C₁-C₅ и C₆+ в лаборатории и с помощью встроенной измерительной системы с использованием двух колонок

ГОСТ 31371.5-2008 (ИСО 6974-5:2000) Газ природный. Определение состава методом газовой хроматографии с оценкой неопределенности. Часть 5. Определение азота, диоксида углерода и углеводородов C₁-C₅ и C₆+ в лаборатории и при непрерывном контроле с использованием трех колонок

ГОСТ 31371.6-2008 (ИСО 6974-6:2002) Газ природный. Определение состава методом газовой хроматографии с оценкой неопределенности. Часть 6. Определение водорода, гелия, кислорода, азота, диоксида углерода и углеводородов C_i-C_s с использованием трех капиллярных колонок

ГОСТ 31371.7-2008 Газ природный. Определение состава методом газовой хроматографии с оценкой неопределенности. Часть 7. Методика выполнения измерений молярной доли компонентов

Qeyd — Bu standartdan istifadə edilərkən istinad sənədlərinin qüvvədə olmasının cari ilin 1 yanvar tarixinə tərtib edilmiş "Milli Standartlar" indeksinə və cari ildə dərc olunmuş müvafiq məlumat işarələrinə əsasən yoxlamaq məqsədəuyğun sayılır. İstinad sənədi əvəz edilərsə (dəyişdirilərsə), bu standartdan istifadə edilərkən əvəz edilmiş (dəyişdirilmiş) standart rəhbər tutulmalıdır. Əgər istinad sənədi dəyişdirilmədən ləğv olunursa, ona istinad edildiyi müddədə bu istinad sənədinin təsir etməyən hissəsində tətbiq olunur.

3 TERMİN VƏ TƏRİFLƏR

Bu standartda ГОСТ 31369 və ГОСТ 31370 üzrə, həmçinin aşağıdakı müvafiq izahı verilən terminlərdən istifadə edilmişdir:

3.1 Təbii yanar qaz; təbii qaz; TYQ: metan və daha ağır karbohidrogenlər, azot, karbon dioksid, su buxarı, kükürd tərkibli birləşmələr və inert qazlardan ibarət qaz qarışığı.

Qeyd:

1. TYQ-ın əsas komponenti metandır.
2. TYQ-da adətən digər komponentlər iz miqdarında mövcuddur.

4 TEXNİKİ TƏLƏBLƏR

4.1 TYQ fiziki-kimyəvi göstəricilərinə görə cədvəl 1-də göstərilən tələblər və normalara uyğun olmalıdır.

4.2 TYQ-nın şərti işarəsi: "Sənaye və məişət-kommunal təyinatlı təbii yanar qaz, AZS XXX:2020".

Cədvəl 1. Sənaye və məişət-kommunal təyinatlı TYQ-in fiziki-kimyəvi göstəriciləri

| № | Göstəricinin adı | Norma | Sınaq üsulu |
|----------|--|---|---|
| 1 | Komponent tərkibi, molyar payı % | Normallaşdırılmır. Təyini mütləqdir | ГОСТ 31371.1- ГОСТ 31371.7 üzrə |
| 2 | Standart şəraitdə aşağı yanma istiliyi, MC/m ³ (kkal/m ³), ən azı | 31.80 (7600) | 8.2 bəndi üzrə |
| 3 | Standart şəraitdə Vobbe ədədinin (yuxarı) qiymət hədləri, MC/m ³ (kkal/m ³) | 41.2-54.5 (9840-13020) | ГОСТ 31369 üzrə |
| 4 | Nominal qiymətindən Vobbe ədədinin kənara çıxması, % | ±5 | - |
| 5 | Hidrogen sulfidin kütlə qatılığı, q/m ³ , ən çoxu | 0.020 | 8.3 bəndi üzrə |
| 6 | Merkaptan kükürdün kütlə qatılığı, q/m ³ , ən çoxu | 0.036 | 8.3 bəndi üzrə |
| 7 | Oksigenin molyar payı, %, ən çoxu | 0.050 | ГОСТ 31371.1- ГОСТ 31371.3, ГОСТ 31371.6, ГОСТ 31371.7 üzrə |
| 8 | Karbon dioksidin molyar payı, %, ən çoxu | 2.5 | ГОСТ 31371.1- ГОСТ 31371.7 üzrə |
| 9 | Şeh nöqtəsinin temperaturu (təzyiq ilə su üzrə nümunə götürülmə nöqtəsində), °C | Nümunə götürülmə nöqtəsində TYQ-in temperaturundan aşağı olmalı | 8.4 bəndi üzrə |
| 10 | Şeh nöqtəsinin temperaturu (təzyiq ilə karbohidrogen üzrə nümunə götürülmə nöqtəsində) | Nümunə götürülmə nöqtəsində TYQ-in temperaturundan aşağı olmalı | 8.5 bəndi üzrə |
| 11 | Mexaniki qarışıqların kütlə qatılığı, q/m ³ , ən çoxu | 0.001 | ГОСТ 22387.5 üzrə |
| 12 | Standart şəraitdə sıxlıq, kq/m ³ | Normallaşdırılmır, təyini mütləqdir | 8.6 bəndi üzrə |
| 13 | Havada 1% həcm payında TYQ-nın qoxusunun intensivliyi, ballar, ən azı | 3 | ГОСТ 22387.5 üzrə |

Qeyd:

- 2, 3 və 12-ci göstəricilərin ölçmələrinin və hesablanması üçün standart şərait - ГОСТ 31369-a (Cədvəl P.1) uyğun olaraq.
- 2 və 3 göstəricilərin hesablamalarını aparanda 1 kal 4.1868 C bərabər götürülür.
- Azərbaycan Respublikası ərazisində TYQ-in həcmi standart şəraitə gətirəndə standart temperatur 20°C götürülür.
- TYQ-nı yalnız yanacaq kimi istifadə edildikdə 2 və 4 göstəriciləri tətbiq olunur.
- İstehlakçının razılaşması ilə ayrı qazpaylayıcı sistemləri üçün Vobbe ədədinin nominal qiyməti 3-cü göstəricinin norma çərçivəsində müəyən edilir.
- Əgər 5, 6 və 11 göstəricilərinin qiyməti il ərzində 0.001q/m³-i keçmirsə, təminatçı və istehlakçı arasında razılaşma ilə bu göstəricilər ildə bir dəfədən az olmayaraq təyin olunur.
- Enerji məqsədləri üçün istehlakçının razılığı ilə hidrogen sulfidin və merkaptan kükürdünün daha yüksək kütlə qatılığı olan TYQ-in ayrılmış qaz borularına verilməsinə icazə verilir.
- İstehlakçının razılığı ilə karbon dioksidin daha yüksək molyar payı olan TYQ-in ayrılmış qaz borularına verilməsinə icazə verilir.
- Karbohidrogenlərin C_{5+yuxarı} tərkibi 1.0q/m³-dan çox olmayan TYQ üçün, 10-cu göstəricinin normallaşdırılmamasına icazə verilir.
- 13 göstərici yalnız məişət-kommunal TYQ-ya tətbiq edilir.
- Sənaye məqsədləri üçün TYQ-da 13 göstərici istehlakçının razılaşdırılması ilə tətbiq edilir.
- Nümunə götürülmə nöqtəsində TYQ-in temperaturu ГОСТ 8.586.5 ilə təyin olunur.

5 TƏHLÜKƏSİZLİK TƏLƏBLƏRİ

5.1 TYQ az toksikli, yanğın və partlayış təhlükəsi olan qaz halında məhsuldur.

5.2 Toksikoloji xassələrinə görə TYQ ГOCT 12.1.007 üzrə 4-cu təhlükə sinifinə aiddir.

5.3 TYQ-ın komponentləri insan orqanizminə yüksək toksikoloji təsir etmir, amma yüksək qatılıqda, havada olan oksigenin həcm payını 16% kimi aşağı salaraq boğulma prosesi başlayır.

5.4 TYQ-ın zərərli maddələrin işçi sahəsinin havasında yol verilə bilən qatılıq həddi (YVQH) ГOCT 12.1.005 ilə müəyyən edilir. İşçi sahəsinin havasında alifatik döymüş karbohidrogenlər $C_1 - C_{10}$ üçün maksimal birdəfəlik YVQH (karbon üzrə hesablamaqla) 300mq/m^3 təşkil edir.

5.5 TYQ ilə işləyərkən işçi sahəsinin havasında zərərli maddələrin qatılığı ГOCT 12.1.005-in tələblərinə cavab verən qazanalizatorlar ilə təyin olunur.

5.6 TYQ hava ilə partlayış təhlükəli qarışıq yaradır. TYQ-nın konkret tərkibi üçün yanğın və partlayış təhlükəsinin göstəriciləri ГOCT 12.1.044 üzrə təyin olunur.

5.7 Nümunənin götürülməsi və daşınması, həmçinin TYQ-ın laboratoriya sınaqlarının aparılması zamanı ГOCT 12.1.019 üzrə elektrik təhlükəsizlik qaydalarına riayət olunur.

5.8 TYQ ilə işləyən heyət ГOCT 12.0.004 uyğun olaraq əmək təhlükəsizliyi qaydaların öyrənməlidirlər.

5.9 Mikroiklim göstəricilərinin sanitar- gigiyena tələbləri və işçi sahəsinin havasına zərərli maddələrin buraxıla bilən həddi ГOCT 12.1.005 uyğun olmalıdır.

5.10 Partlayış təhlükəsi olan sahələrdə istifadə olunan bütün ölçmə vasitələri partlayış təhlükəsizliyinin tələblərinə uyğun olmalı və ГOCT 12.2.020, ГOCT 22782.0, ГOCT 22782.5, ГOCT 22782.6 üzrə müvafiq partlayışdan mühafizə növlərinə malik

olmalıdır.

6 ƏTRAF MÜHİTİN MÜHAFİZƏSİ TƏLƏBLƏRİ

Atmosferə TYQ-nın yol verilən tullantı həddi GOCT 17.2.3.02 ilə təyin edilir.

7 QƏBUL QAYDALARI

7.1 TYQ-nın qəbulu təchizatçıdan istehlakçıya qaz ötürüldükdə müvafiq müqavilədə nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir. Qəbul zamanı TYQ-nın bu standartın tələblərinə uyğunluğunun sınaqları aparılır.

7.2 TYQ-nın sınaqları cədvəl 1-dəki göstəricilər əsasında aparılır.

7.3 TYQ-ın çatdırılma şəraitinə əsasən TYQ-ın sınaq yeri tərəflər arasında (təchizatçı və istehlakçı) razılaşma ilə təyin olunur. Sınaqlar üçün nümunə götürülmə tezliyi GOCT 31370 (4.2 yarımbəndi) üzrə təyin edilir. TYQ-ın sərfiyyatının təyini üçün sıxlığın ölçmə tezliyi GOCT 8.586.5 (6.4.2.4 yarımbəndi) üzrə müəyyən edilir.

7.4 TYQ-ın sınaq üsulları Cədvəl 1 və bölmə 8 üzrə aparılır.

7.5 Əgər sınaq nəticələrinə görə TYQ-ın keyfiyyəti bu standartın tələblərinə cavab vermirsə, onda mənfəi nəticələrin əldə edildiyi göstəricilər üçün təkrar sınaqlar aparılır. Təkrar sınaqların nəticələri sonuncu hesab edilir.

7.6 Əgər TYQ-ın keyfiyyət göstəricisini təyin etmək üçün bir neçə üsul varsa, təkrar sınaqlar arbitraj kimi göstərilən üsulla aparılır.

7.7 Sınaq nəticələri sonuncu və sonrakı sınaqların arasındakı dövrdə təchizatçı tərəfindən istehlakçıya ötürülən TYQ-ın həcminə aid edilir.

Qeyd:

1. Lazım olduqda TYQ-ın sınaq nəticələri keyfiyyət haqqında sənədində (keyfiyyət pasportu) göstərilir.
2. TYQ-nın keyfiyyət haqqında sənədin (keyfiyyət pasportu) tövsiyə olunan forması Əlavə A-da verilir.
3. Keyfiyyət haqqında sənədinə (keyfiyyət pasportu) sərbəst şəkildə yazılmış sınaq protokolu əlavə etmək icazə verilir.

7.8 Tərəflər arasında TYQ-nın keyfiyyət göstəricilərindən heç olmasa biri barədə fikir ayrılığı yaranarsa, bu göstərici üçün TYQ-nın keyfiyyət göstəricisinin müəyyənləşdirilməsində səlahiyyətli tərəflərin nümayəndələrinin iştirakı ilə TYQ-nın birgə nəzarət sınaqları aparılır.

7.9 Nəzarət sınaqların nəticələri akt şəklində sınağın aparılmasında iştirak edən tərəf üçün bir nüsxədə tərtib olunur. Akta zəruri sənədlərin əsli və ya surətləri əlavə edilə bilər. Akta iştirak edən bütün nümayəndələr tərəfindən imzalandıqdan sonra ona dəyişiklik və ya əlavələrin edilməsi qadağandır. Aktın məzmunu ilə razılaşmayan nümayəndələr fərqli fikirlərini yazılı şəkildə xüsusi rəy bildirmək hüququna malikdir. Xüsusi rəy akta əlavə olunur və işçi qaydada baxılır.

7.10 Əgər birgə nəzarət sınaqlarını apardıqdan sonra tərəflər arasında TYQ-nın keyfiyyətinin göstəricisi (göstəriciləri) ilə bağlı fikir ayrılığı qalırsa, müstəqil sınaq aparılaraq həll edilir. Sınaq, bu göstəriciyə üzrə sınaqların aparılması üçün akkredite olunmuş üçüncü müstəqil təşkilat tərəfindən aparılır. Sınaq hər iki tərəfin və ya onlardan birinin təşəbbüsü ilə həyata keçirilir. Sınaq nəticələri bütün tərəflərin imzaladığı aktla tərtib olunur və sonuncu hesab edilir.

7.11 TYQ-nın keyfiyyəti bu standartın tələblərinə uyğun gəlmirsə, təchizatçı akt əsasında və aktda göstərilən tövsiyələr nəzərə alınmaqla müəyyən edilmiş pozuntuların aradan qaldırılması üçün tədbirlər planının hazırlanmasını təşkil edir və təsdiqləyir. Tədbirlər planının bir nüsxəsi istehlakçıya göndərilir. Obyektiv səbəblərdən razılaşdırılmış müddət ərzində tədbirlər planı yerinə yetirilmədikdə, təchizatçı istehlakçıya gecikmə səbəbləri barədə və vaxtı göstərilməklə görülməli tədbirlər barədə məlumat verir.

7.12 TYQ-nın keyfiyyət göstəriciləri üzrə fikir ayrılıqlarının aradan qaldırılması qaydası təchizatçı və istehlakçı arasında bağlanmış razılaşma ilə müəyyən edilir.

8 SINAQ ÜSULLARI

8.1 Nümunənin götürülməsi

TYQ-ın nümunə götürülməsi ГОСТ 31370 üzrə aparılır.

8.2 Standart şərtlər daxilində aşağı yanma istiliyinin təyini

8.2.1 Standart şərtlər daxilində aşağı yanma istiliyini ГОСТ 10062, ГОСТ 27193 və ГОСТ 31369 üzrə təyin edilir.

8.2.2 Bu göstəricinin qiyməti barədə fikir ayrılığı olduğu təqdirdə, ГОСТ 31369-da göstərilən üsul arbitraj üsul sayılır.

8.3 Hidrogen sulfidin və merkaptan kükürdün kütlə qatılığının təyini

8.3.1 TYQ-da hidrogen sulfidin və merkaptan kükürdün kütlə qatılığının təyini ГОСТ 22387.2 üzrə edilir.

8.3.2 Bu göstəricinin qiyməti barədə fikir ayrılığı olduğu təqdirdə, ГОСТ 22387.2-də göstərilən fotokolorimetrik üsul arbitraj üsulu sayılır.

8.4 Şeh nöqtəsinin temperaturu (təzyiq ilə su üzrə nümunə götürülmə nöqtəsində) təyini

8.4.1 Şeh nöqtəsinin temperaturu ŞNT_{su} (təzyiq ilə su üzrə nümunə götürülmə nöqtəsində) təyini ГОСТ 20060 üzrə aparılır.

8.4.2 Bu göstəricinin qiyməti barədə fikir ayrılığı olduğu təqdirdə, ГОСТ 20060-da göstərilən kondensatlaşma üsulu arbitraj üsulu sayılır.

8.4.3 Əgər ölçmə vaxtı ŞNT_{su} qiyməti aşağıdakı düstur ilə hesablanan TYQ-ın temperaturundan Δt_1 , °C aşağıdırsa, TYQ-ın keyfiyyəti bu standartın ŞNT_{su} göstəricisinin tələbinə uyğun gəlir

$$\Delta t_1 = |\Delta t_q| + |\Delta t_{\text{ŞNT}_{\text{su}}}|,$$

$|\Delta t_q|$ – TYQ-nın temperatur ölçmə vasitəsinin səhvinin mütləq qiyməti, °C

$|\Delta t_{\text{ŞNT}_{\text{su}}}|$ - ŞNT_{su} temperatur ölçmə vasitəsinin səhvinin mütləq qiyməti, °C.

8.5 Şeh nöqtəsinin temperaturu (təzyiq ilə karbogidrogen üzrə nümunə götürülmə nöqtəsində) təyini

8.5.1 Şeh nöqtəsinin temperaturu ŞNT_{kh} (təzyiq ilə karbogidrogen üzrə nümunə götürülmə nöqtəsində) təyini ГОСТ 20061 üzrə aparılır.

8.5.2 Əgər ölçmə vaxtı ŞNT_{kh} qiyməti aşağıdakı düstur ilə hesablanan TYQ-ın temperaturundan Δt_2 , °C aşağıdırsa, TYQ-ın keyfiyyəti bu standartın ŞNT_{kh} göstəricisinin tələbinə uyğun gəlir

$$\Delta t_2 = |\Delta t_q| + |\Delta t_{\text{ŞNT}_{\text{kh}}}|,$$

$|\Delta t_{\text{ŞNT}_{\text{kh}}}|$ – ŞNT_{kh} -nin ölçmə vasitəsinin xətasının mütləq qiyməti, °C.

8.6 Sıxlığın standart şəraitdə təyini

8.6.1 TYQ-ın sıxlığının standart şəraitdə təyini ГOCT 17310 və ya ГOCT 31369 üzrə aparılır.

8.6.2 Bu göstəricinin qiyməti barədə fikir ayrılığı olduğu təqdirdə, ГOCT 31369 arbitraj üsulu sayılır.

Qeyd – TYQ-nın keyfiyyət göstəricilərini təyin edərkən, bu bölmədə göstərilən üsulların xüsusiyyətlərindən aşağı olmayan, müəyyən edilmiş qaydada attestasiyadan keçmiş digər üsullardan istifadə edilməsinə icazə verilir.

9 DAŞINMA

TYQ-ın daşınması qaz paylama stansiyaları və məntəqələri vasitəsilə qaz paylayıcı boru kəmərləri ilə nəql olunur. İstehlakçılara qaz birbaşa sahə təmizləyici qurğularından, qaz emalı zavodlarından, magistral qaz kəmərlərindən və yeraltı anbarlardan qaz paylama stansiyaları və məntəqələri vasitəsi ilə verilə bilər.

10 İSTEHSALÇININ ZƏMANƏTİ

Təchizatçı, növbəti sınaqlara qədər olan dövr üçün sınaq nəticələrinə əsasən, TYQ-ın keyfiyyətinin bu standartın tələblərinə cavab verməsinə zəmanət verir.

ƏLAVƏ A
(Tövsiyə olunan)

Təbii yanar qazın keyfiyyəti haqqında sənədin (keyfiyyət pasportu) forması

Pasportu verən təşkilatın və ya cəmiyyətin adı

KEYFİYYƏT PASPORTU № _____

Təbii yanar qaz, AZS GOST 5542:2020

MNT 06.10.10.10, İCS 75.060

Təchizatçı

Hüquqi ünvan

Təchizat tarixi (dövrü)

Nümunə götürülmə tarixi (dövrü)

Nümunə götürülmə yeri

Sınaqların aparılması tarixi (dövrü)

Təbii yanar qazın sınaq nəticələri

| № | Göstəricinin adı | Sınaq üsulu | Norma | Qiymət |
|---|------------------|-------------|-------|--------|
|---|------------------|-------------|-------|--------|

Nəticə:

Təbii yanar qazın bu standartın tələblərinə uyğunluğu

Sınaqlar üzrə məsul şəxs

M/Y

/imzanın açılışı/

Tarix: “__” _____ 20__ il

UDC 662.69:543.27:006.354; MNT 06.10.10.10; ICS 75.060

A 21

Açar sözlər: təbii yaran qazlar, TYQ, sənaye təyinatlı, məişət-kommunal təyinatlı, texniki şərtlər, texniki tələblər, qəbul qaydaları, sınaq üsulları, daşınma, istehsalçının zəmanəti

LAYIHƏ



Rəsmi nəşr
“Azərbaycan Standartlaşdırma İnstitutu”
Publik hüquqi şəxs

AZS GOST 5542:2020
SƏNAYE VƏ MƏNZİL- KOMMUNAL
TƏYİNATLI TƏBİİ YANAR QAZ.
TEXNİKİ ŞƏRTLƏR